حضرت امام حسین(ع):
کسی که دوست دارد اجلش به تأخیر افتد و روزی‌اش افزایش یابد، صله رحم به جا آورد.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی
صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۳۷۸۳ نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷
پیامرسان: vatanemrooz@ پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰
وطن امروز

اخبار

سالن‌های نمایشی ۶ روز اجرا ندارند

همزمان با ایام سوگواری شهادت امام حسین(ع)، همه نمایش‌ها در سراسر کشور به مدت ۶ شب به صحنه نمی‌روند. مطابق اعلام شورای ارزشیابی و نظارت بر نمایش، همزمان با شهادت امام حسین(ع)، نمایش‌های سراسر کشور از غروب شنبه ۲۳ تیر تا پایان پنجشنبه ۲۸ تیر به صحنه نخواهند رفت. در این ایام، فقط نمایش‌های مناسبتی و مرتبط با موضوع «عاشورای حسینی» با رعایت مقررات سالن‌های اجرا، روی صحنه باقی خواهند ماند. مطابق این گزارش، از سرگیری اجرای نمایش‌ها از جمعه ۲۹ تیر بلامانع است.

«ویلم دفو» مدیر هنری دپارتمان تئاتر دوسالانه ونیز شد

بازیگر آمریکایی برای مدیریت هنری دپارتمان تئاتر دوسالانه ونیز در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ انتخاب شد. ویلم دفو در ۲ سال پیش رو مدیر دپارتمان تئاتر بی‌ینال ونیز خواهد بود. این بخش که سال ۱۹۳۴ پس از تاسیس بخش‌های هنر، موسیقی و سینما تاسیس شد، پیش از این مدیرانی چون رناتو سیمونی، لوکا رونکونی، فرانکو کوادری، کارملو بنه و لوئیس پاسکوال را روی صندلی مدیریت خود دیده بود تا هر سال به برنامه‌ریزی بپردازند. پیترآنجلو بوتافوکو، رئیس هیات‌مدیره دوسالانه ونیز تئاتر را خانه اصلی ویلم دفو و حرفه درخشان او خواند و گفت: وی از بنیانگذاران گروه افسانه‌ای «ووستر» در سال ۱۹۷۷ است و کنترل کامل بدن او در برابر دوربین از نظم، دانش، اشتیاق و آگاهی عمیق در تئاتر می‌آید. دفو که با فیلم «انواع مهربانی» یورگوس لانتیموس در جشنواره فیلم کن امسال حضور داشت، با نمایش فیلم «بیتل‌جویس۲» به عنوان فیلم افتتاحیه در جشنواره فیلم ونیز نیز خواهد بود.

«جیرفت» و «پیانو» در بخش مسابقه جشنواره فرانسوی

انیمیشن‌های کوتاه «جیرفت» به کارگردانی مرجان کشانی و «پیانو» به کارگردانی مرجان کشانی و شهاب شمسی از تولیدات مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی به بخش مسابقه یازدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم «هنر در راه است» در فرانسه راه یافتند. در انیمیشن «جیرفت» تماشاگر شاهد نبرد میان عقاب و مار نقاشی شده روی کوزه‌ای است که توسط ایزدبانو کشیده شده است. «پیانو» نیز درباره فردی است که می‌خواهد پیانو بخرد اما جنگ پیش می‌آید و او از ساده‌ترین امکانات زندگی خود محروم می‌شود. در جشنواره «هنر در راه است» فیلم‌هایی درباره ترویج فرهنگ و هنر، میراث فرهنگی، روابط اجتماعی و حفاظت از محیط‌زیست روی پرده می‌روند. جشنواره «هنر در راه است» ۱۳ مهرماه برگزار می‌شود.

انتشار فراخوان هفدهمین جشنواره تئاتر خیابانی مریوان

فراخوان هفدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان برای برگزاری در مهر ۱۴۰۳ منتشر شد.

این رویداد با همکاری اداره کل هنرهای نمایشی و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کردستان در راستای ارتقای تئاتر خیابانی ایران و حمایت از تولید آثار نمایشی برای اجرا در خارج از صحنه‌های معمول تئاتر، هفدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان را با تمرکز بر آثار ارزشمند هنرمندان سراسر کشور برگزار می‌کند. از اهداف هفدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان می‌توان به تقویت امید و افزایش نشاط اجتماعی با بهره‌گیری از قابلیت‌های هنر نمایش، تقویت همدلی و مشارکت اجتماعی، ارتباط بی‌واسطه با مخاطبان و شهروندان برای انتقال مفاهیم از طریق تئاتر خیابانی و ایجاد امکانی برای تبادل تجربه‌های نو و دانش تئاتر در میان هنرمندان کشور اشاره کرد. هفدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان به دبیری سیدفاتح بادپروا ۲۰ تا ۲۴ مهرماه ۱۴۰۳ در مریوان برگزار خواهد شد.

معرفی اعضای کارگروه ستاد اربعین کانون پرورش فکری

فرهاد فلاح، معاون فرهنگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در حکمی فروهر معدنی را به عنوان رئیس ستاد محرم و اربعین و روح‌الله عباسی‌نژاد، مدیر دفتر مرکزی حراست را به عنوان دبیر اجرایی ستاد محرم و اربعین کانون پرورش فکری منصوب کرد. فرهاد فلاح همچنین محمدرضا کریمی‌صارمی معاون تولید، امین کمالوندی معاون توسعه و مدیریت منابع، سمیه‌سادات ابراهیمی مدیرکل حوزه مدیرعامل روابط عمومی و امور بین‌الملل، سعیده عزیزیان مدیرکل آموزش و پژوهش، مجتبی حاذق مدیر آفرینش‌های ادبی و هنری، لیلا شویدی مسؤول تماشاخانه‌های سیار معاونت تولید و حسنیه بیضا کارشناس نظارت بر امور فرهنگی مراکز فرهنگی و هنری کانون را به عنوان «اعضای کارگروه ستاد اربعین کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان» منصوب کرد. او در این احکام به شایستگی و تجربه‌های ارزشمند این افراد اشاره کرده و نوشته است: توجه به ارزش‌ها و مفاهیم والای اربعین به عنوان یک جریان هویت‌ساز فرهنگی در کنار شناخت و ترویج سیره تربیتی امام حسین(ع) از اهداف ستاد محرم و اربعین است که یکی از دستاوردهای آن مودت و نزدیک شدن قلب نسل‌های آینده جهان اسلام می‌باشد.

«دوار» بهترین فیلم جشنواره آیووای آمریکا شد

فیلم سینمایی «دوار» به کارگردانی میثم حسن‌زاده و تهیه‌کنندگی علیرضا علویان، جایزه بهترین فیلم بلند سینمایی جشنواره فیلم «اینترروبنگ» آیووا را به دست آورد. در مراسم اختتامیه سیزدهمین دوره جشنواره فیلم «Interrobang» که بخشی از جشنواره هنرهای «Des Moines» در ایالت آیووا آمریکاست، جایزه بهترین فیلم بلند سینمایی به فیلم «دوار» به کارگردانی میثم حسن‌زاده و تهیه‌کنندگی علیرضا علویان رسید. این اثر با نام بین‌المللی Orbital توسط ماداکتو پیکچرز به جشنوارهای جهانی عرضه شده و پیش از این برنده جایزه بهترین کارگردانی از هشتمین جشنواره SoundScreen ایتالیا شده بود.

نگاهی به شاخص‌ترین قاب‌ها و آثار نقاشی با موضوع واقعه عاشورا

پرده‌ها و پرتره‌های عاشورایی

گروه فرهنگ و هنر: پیدایش و گسترش هنر همواره متاثر از دین و مذهب بوده است. در واقع در اکثر قریب به اتفاق موارد، هنر و فعالیت‌های هنری حول محور دین شکل گرفته و بعدتر به جنبه‌های دیگر زندگی انسان‌ها وارد شده است. آنچه نقشی قطعی در تحول همه دین‌های جهان داشته و با وجود رابطه ذاتی و طبیعی با حقیقت و زیبایی خصلت‌های انسانی را ممکن کرده است، هنر است. رابطه هنر و دین، ارتباطی پیچیده و قابل تامل است که می‌تواند در نهایت به هدایت نوع بشر منجر شود. هنر دینی یکی از دوران‌های شکوهمند تاریخ هنر و یکی از ارزشمندترین دستاوردهای بشری در عرصه هنر به شمار می‌آید و شامل انواع متنوعی همچون معماری اسلامی، خوشنویسی، نقاشی، پرده‌خوانی، نقالی و مانند آنها می‌شود.

در این بین ایران به عنوان یکی از کهن‌ترین سرزمین‌های دارای آیین‌های مذهبی همواره خاستگاه هنرهای مختلف و متعدد، بویژه هنر آیینی بوده است؛ هنری که هر چقدر به جلو آمدیم مترقی‌تر و عمیق‌تر نیز شد. از همین رو با توجه به سبقه و سابقه این هنر کهن شاهد روش‌ها و سبک‌های مختلف با محوریت آثار عاشورایی بوده‌ایم. آثاری که از دیرباز توسط هنرمندان بی‌ادعای هنر خلق و به قدری مورد توجه و علاقه واقع شده که جزئی از زندگی مردم شده است.

بسیاری از هنرمندان معتقدند هنر عاشورایی، هنر زندگی است و به زمان و مکان محدود نیست، بنابراین هنر عاشورایی، هنری است که هر هنرمند با توجه به درک و بینش خویش توانسته آن را تصویر کند؛ از تابلوی «عصر عاشورا»ی محمود فرشچیان، هنرمند مینیاتوریست پیشکسوت و آثار حسین قوللرآغاسی گرفته تا تابلوهای عاشورایی حسن روح‌الامین، نقاش جوان.

در این گزارش مختصر به برخی از مهم‌ترین نقاشی‌های عاشورایی که هنرمندان قدیمی و جدید آنها را خلق کرده‌اند، پرداخته‌ایم.

■ تصویر واقعی حزن و اندوه در «عصر عاشورا»

تابلوی «عصر عاشورا» از ماندگارترین آثار استاد محمود فرشچیان، نقاش و نگارگر ایرانی است. این تابلو معروف‌ترین تابلویی است که در رابطه با واقعه عاشورا به تصویر درآمده است. موضوع این تابلو بازگشت اسب بی‌سوار امام حسین(ع) به سوی خیمه‌گاه در عصر عاشوراست.

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان هنری، عناصر این تابلو به حدی ماهرانه و در ارتباط نزدیک با یکدیگر قرار گرفته‌اند که از آن اثری زیبا و تاثیرگذار ساخته‌اند. استفاده از رنگ‌های تیره در کنار حالت زنان و دخترکان عزادار و اسب امام‌حسین(ع) تصویری را ساخته که حزن و اندوه واقعه را بخوبی به مخاطب القا می‌کند.

خود محمود فرشچیان تابلوی «عصر عاشورا» را بهترین کاری می‌داند که تا به حال انجام داده است. وی درباره خلق این اثر گفته است: «۳ سال پیش از انقلاب، روز عاشورا، مادرم گفت: برو روضه گوش کن تا چند کلام حرف حساب بشنوی. گفتم: من حالا کاری دارم بعد خواهم رفت. رفتم اتاق اما خودم ناراحت شدم. حال عجیبی به من دست داد، قلم را برداشتم و تابلوی «عصر عاشورا» را شروع کردم. قلم را که برداشتم همین تابلو شد که الان هست، بدون هیچ تغییری. الان که بعد از ۳۰ سال به این تابلو نگاه می‌کنم، می‌بینم اگر می‌خواستم این کار را امروز بکشم، باز هم همین تابلو به وجود می‌آمد، بدون هیچ تغییری. یک چیزی دارد این تابلو که خود من هم گریه‌ام می‌گیرد...».

وی همچنین گفته است: «در میان آثارم علاقه‌ام بیشتر به آثاری است که مردمم آن را دوست داشته باشند اما از میان آثارم، تابلوی «عصر عاشورا» را بسیار دوست دارم و این به دلیل دلبستگی‌ام به حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) و واقعه روز عاشوراست که همیشه مرا تحت تاثیر قرار داده است. اگر بخواهم آن را بار دیگر نیز به تصویر بکشم به همین شکل آن را خواهم کشید».

فرشچیان این تابلو را سال ۱۳۶۹ به موزه آستان قدس رضوی اهدا کرد. فرشچیان آثار دیگری نیز درباره عاشورا و موضوعات تاریخی دیگر دارد اما تابلوی «عصر عاشورا» به دلیل تاثیرگذاری خاص خود ماندگار شده است.

■ قوللرآغاسی، تأثیرگذارترین نقاش قهوه‌خانه‌ای

مهم‌ترین مضمون نقاشی‌های سبک قهوه‌خانه‌ای نیز که در گذشته بیشتر رواج داشت، واقعه عاشورا و صحنه‌هایی از رشادت‌های امام حسین(ع) و یارانش در جنگ حق علیه باطل بود.

این نوع نقاشی‌ها در دوران قاجار و در دوران مشروطیت اوج گرفت که مهم‌ترین هنرمندان این سبک حسین قوللرآغاسی، حسین همدانی، محمد مدبر و حسین تفتی بودند که آثارشان بر ۳ محور روایت‌های حماسی، مذهبی و بزمی متمرکز بود.

از مهم‌ترین آثار قهوه‌خانه‌ای عاشورایی، آثار حسین قوللرآغاسی است که به گفته نزدیکانش هنگام خلق این آثار همیشه اشک بر گونه‌هایش جاری بود، چون عاشقانه نقاشی می‌کرد. در نقاشی‌های حسین قوللرآقاسی جنبه‌های اخلاقی خیر و شر در موضوعاتی متأثر از حادثه عاشورا، زندگی ائمه اطهار(ع)، داستان‌های شاهنامه فردوسی و... به تصویر کشیده شده است. او در آثار خود ویژگی‌های بصری متفاوتی را برای عناصر خیر و شر به کار برده و با بیانی ساده و آشکار، مفاهیم مورد نظر خود را به بیننده منتقل می‌کند. او برای نمایش شخصیت ائمه اطهار و قهرمانان پاک‌طینت، چهره‌ای آرام و متین و روشن و رنگ‌هایی با ویژگی‌های مثبت را استفاده کرده و در شخصیت‌های منفی با تغییر شکل اغراق‌آمیز چهره و استفاده از رنگ‌هایی تند، وجوه منفی آنها را نمایان کرده است. با وجود اینکه شاهنامه و موضوعات حماسی سوژه بیشتر آثار قوللرآقاسی است اما تصویرگری او از صحنه‌های عاشورا از جمله درخشان‌ترین آثار هنری‌ای است که در ارتباط با این موضوع خلق‌شده و ارادت مردم کوچه و بازار به ائمه اطهار و مظلومیت آنها را متجلی می‌کند. پرده «مصیبت کربلا» یکی از معروف‌ترین آثار او است که سال ۱۳۳۰ به تصویر درآمد.

■ نقاشان عاشورایی، از نسل انقلاب تا نسل سوم

از جمله هنرمندان نقاش نسل انقلاب، کاظم چلیپاست. او چندین اثر درباره واقعه عاشورا و شهادت یاران امام حسین(ع) خلق کرده که تابلوی «توبه حر» مهم‌ترین آنهاست.

وی درباره این اثر گفته است: از آنجا که در آثار مذهبی یا خیالی‌نگاری قهوه‌خانه‌ای، موضوع توبه حر از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، نام این تابلو نیز «توبه حر» است. این اثر لحظه‌ای را به نمایش می‌گذارد که حر پس از صحبتی که سیدالشهدا(ع) با او دارد و انقلابی درونی را در او رقم می‌زند، حالا نزد امام حسین(ع) بازگشته است تا توبه کند. در این اثر مخاطب در کنار امام ایستاده و حر را نگاه می‌کند و به نوعی شاهد تاریخ پرماجرای حق و حقیقت است.

تابلوی «ایثار» کاظم چلیپا اگرچه کمتر گرایشی شرق‌مآبانه را در خود جای داده است اما به لحاظ مضمون، ۲ زمان متفاوت را که فاصله طولانی نیز با یکدیگر دارند؛ یعنی واقعه کربلا و انقلاب ایران را درهم آمیخته است. وی در این اثر به جای برخوردی موضوعی و کلیشه‌ای با مقوله انقلاب، به اصل جریان ایثار؛ یعنی از جان‌گذشتگی ویژه و فداکاری مادرانی اشاره می‌کند که فرزندان‌شان را به میدان کارزار - که جز خون و ایثار نمی‌طلبد - می‌فرستند؛ فرزندی شهید و البته بسیار سبک‌بال در میان دستان مادری که به تمامی، هستی خود را برای ایثار آورده است. گویی دسته گلی غیرزمینی و نمادین را در دستان خویش ارزانی باور حضور خود می‌کند و اعتقاد مادر درست در وسط تابلو نقطه تأکید هنرمند بر ثقل مفهومی اثر است. این اثر از زاویه‌های دیگر، آکنده از چندگونگی در بیان مفهومی است. جالب اینکه مشخص نیست تأکید بر خود مادر است یا فرزند شهیدی که به پیشگاه معبود تقدیم می‌کند. دستان مادر نیز که به بهانه بلند کردن پیکر شهید بالا آمده است، از طرفی به علامت دعا و امکان اتصال با حق بر فراز سجاده او است که بر نماز حقیقی مادر تأکید دارد. در زمینه اثر که از فراز دستان و شانه مادر شهید تا بالای تابلو امتداد می‌یابد، نمادی از بزرگ و سالار شهیدان کربلا و یاران او است که به سپیدی می‌گراید و با رنگ قرمزِ بخش جلویی و پایینی اثر ارتباطی مفهومی و نمادین می‌یابد.

حبیب‌الله صادقی دیگر نقاش نسل انقلاب است که آثار بسیاری را با موضوع عاشورا خلق کرده است.

صادقی در هنرستان، شاگرد استاد فرشچیان بود و در دانشگاه سنت نقاشی را از حیدریان آموخت، با این همه شاید رویکرد و نوع نگاه هانیبال الخاص بود که پالت ذهنی صادقی را معطوف به جریان‌های اجتماعی و نقاشی متعهد به جامعه شکل داد. با این همه اندیشه عدالت‌خواهانه صادقی به جای آنکه به مارکسیسم نزدیک باشد، بیشتر وامدار جریان دینی و اسلامی بود که ریشه در زیست خانوادگی او داشته است. صادقی در تمام دوران کاری‌اش از یک سو آموزه‌های الخاص در پرکاری را به کار بست و از سوی دیگر همچون حیدریان و طرفداران سنت نقاشی صبوری را و مداومت در خلق اثر هنری را آموخت.

صادقی ۵ تابلو با محوریت کربلا و عاشورا را خلق کرده است. عنوان این ۵ اثر شامل تابلوهای نقاشی «فرات تشنه می‌ماند»، «گهواره خونین»، «محاصره» و ۲ تابلو با عنوان «ظهر عاشورا» است. حبیب‌الله صادقی در این آثار بر مفهوم نبرد جبهه حق علیه باطل تاکید بسیار داشته و با رنگ‌های روشن، درخشان و نیز تیره و سیاه ۲ جبهه حق و باطل را از هم متمایز نشان داده و تا حد امکان از ترسیم صحنه ضعف و شکست حضرت امام حسین(ع) و یاران ایشان خودداری کرده است. برای مثال قطع شدن دستان حضرت ابوالفضل(ع) یا تیرخوردن حضرت علی اصغر(ع) یا غل و زنجیر شدن حضرت امام سجاد(ع) را به طور مستقیم مصور نکرده است و از زاویه دیگری و بسیار خلاقانه به ترسیم و خلق این صحنه‌ها پرداخته است.

اما در میان نقاشان جوان ایرانی، حسن روح‌الامین از مهم‌ترین نقاشان عاشورایی نسل سوم به حساب می‌آید؛ نگاه این هنرمند در خلق آثار عاشورایی بسیار خاص و ستودنی است و تابلوهای بسیاری در اندازه‌های بزرگ با مفهوم و مضمون عاشورا خلق کرده است.

وی درباره شیوه خلق نقاشی‌هایش و سایز آنها گفته است: در خلق آثار هنری، ایده‌هایی را که در ذهنم به وجود می‌آید اتودزنی می‌کنم و اگر بتوانم با آنها ارتباط برقرار کنم به اتودزنی بیشتر می‌پردازم. وقتی می‌خواهیم یک موضوع پراهمیت را مطرح کنیم و حرف مهمی بزنیم که برای‌مان ارزش زیادی دارد، هیچگاه آن را با صدای آرام به زبان نمی‌آوریم و من احساس می‌کنم اتفاق بزرگی چون حماسه‌های دینی را نمی‌توان در تابلویی با سایز کوچک بیان کرد. سایز و ابعاد از نظر من در تاثیرگذاری موضوعی که ورای یک اثر مطرح می‌شود، اهمیت زیادی دارد.

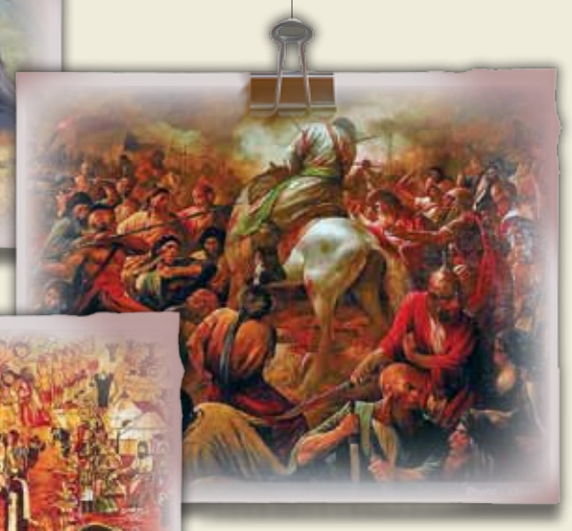

رضا ایرانمنش، بازیگر سینمای دفاع‌مقدس این روزها بر اثر عوارض شیمیایی در بیمارستان بستری و ممنوع‌الملاقات شده است

از دکل تا سجاده آتش

گروه فرهنگ و هنر: رضا ایرانمنش، بازیگر ۵۷ ساله سینما و تلویزیون کشورمان متولد جیرفت است. او یکی از شمایل‌های سینمای جنگ و دفاع‌مقدس است و هر وقت صحبت از جبهه و خاکریز و سنگر در سینما می‌شود، بلافاصله ایرانمنش را هم به یاد می‌آوریم. جوان اول سینمای جنگ در دهه ۷۰ می‌توانست در فیلم‌ها و سریال‌های بیشتری بدرخشد و حضورهای سینمایی‌اش تنها به ۷ فیلم خلاصه نشود و در تلویزیون هم در کارها و نقش‌های موثرتر و ماندگارتری ظاهر شود، چون هم هنر و استعداد و توانایی‌اش را به گواه همین نقش‌های خوب داشت و هم از چهره جذابی برای ستاره شدن بویژه در سینمای جبهه و جنگ برخوردار بود و مخاطب نسبت به او سمپات و همدلی داشت و هم اینکه پشتوانه تحصیلی و آکادمیک در زمینه بازیگری و کارگردانی را یدک می‌کشید. ایرانمنش فارغ‌التحصیل بازیگری از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و فوق‌لیسانس کارگردانی از دانشگاه تربیت مدرس است اما وضعیت جسمانی او و اثرات شیمیایی شدنش در جنگ، بارها این بازیگر را راهی بیمارستان کرده و حتی ۲ بار هم به کما رفت و امیدی به برگشت او نبود. همین رفت و برگشت‌ها به بیمارستان طی این چند سال، امکان و موقعیت حضورهای سینمایی، تلویزیونی و بازیگری را از او سلب کرد تا ایرانمنش نتواند آثاری به آن نقش‌های اندک خوبش اضافه کند.

سینماگرانی که در نخستین حضور و فعالیت به چشم می‌آیند و می‌درخشند، کار خود را در ادامه سخت می‌کنند و توقع مخاطبان را بسیار بالا می‌برند؛ طوری که هر فعالیت و هر اثری، همیشه در سایه همان کار درخشان اول قرار دارد که بیرون آمدن از آن بسیار سخت است. رضا ایرانمنش در نخستین گام بازیگری و در نخستین حضور سینمایی، به قدری خوب و موفق ظاهر شد که در ادامه با وجود برخی تلاش‌ها و نقش‌آفرینی‌های خوب دیگر، نتوانست دوباره به این اوج دست یابد.

سجاده آتش در سال ۷۲، رضا ایرانمنش را به سینمای ایران معرفی کرد؛ فیلمی به نویسندگی علی شاه‌حاتمی و احمد مرادپور. سجاده آتش یکی از بهترین و به‌یادماندنی‌ترین آثار سینمای دفاع‌مقدس است.

سجاده آتش بعد از شهادت شهید سیدمرتضی آوینی و در همان سال ۷۲ ساخته شد و این فیلم به او تقدیم شده است. تیتراژ با این نوشته شروع می‌شود: «تقدیم به شهدای جنگ و آنان‌که در دفاع‌مقدس برای خدا و عزت و سعادت مردم‌شان جنگیدند و راوی بزرگ فتح، شهید سیدمرتضی آوینی». بعد عنوان فیلم و اسم بازیگر نقش اول فیلم روی زمینه سیاه تصویر نقش می‌بندد: محمدرضا ایرانمنش. تماشاگران آن موقع شناختی از این بازیگر جوان ۲۶ ساله و گمنام نداشتند اما محبوبیت فیلم‌های جنگی و دفاع مقدسی در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ و پوستر شلوغ و اکشن و مهیج فیلم بر سردر سینماها نقش زیادی در کنجکاوی مخاطبان و رفتن آنها به سینما برای تماشای این فیلم داشت. چهره ایرانمنش که البته اسمش را در پوستر همان رضا ایرانمنش نوشته‌اند، در ابعاد بزرگ‌تری نسبت به حبیب حداد (بازیگر نقش منفی فرمانده عراقی) در گوشه بالایی سمت راست پوستر کار شده بود که یک اسلحه کلاشینکف به دست دارد. همین تصویر کمی بزرگ‌تر از دیگر شخصیت‌ها، نشانه‌ای از وجوه قهرمانانه شخصیتی او در قصه دارد.

ایرانمنش در فیلم، نقش فرماندهی به نام مهدی را دارد که در عملیات کربلای ۵ درگیر نبردی سنگین با نیروهای بعثی عراق می‌شوند. شرایط نبرد نابرابر است و مهدی همراه عباس (سیدجواد هاشمی) یکی دیگر از فرماندهان، سعی دارد کنترل اوضاع را به دست بگیرد و کار دشمن را یکسره کند. متانت، آرامش و اقتدار در فرماندهی، شخصیت دلنشین و همدلی‌برانگیزی از مهدی می‌سازد و باعث می‌شود مخاطب تا پایان او و هدفش را دنبال کند. در این زمینه باید به صداپیشگی سعید مظفری به جای ایرانمنش هم اشاره کرد که در تقویت شخصیت‌پردازی موثر است.

سجاده آتش به جز بازی خوب ایرانمنش، کارگردانی و طراحی صحنه و جلوه‌های ویژه و فیلمبرداری و موسیقی درست، استاندارد و جذابی دارد و حاصل تلاش جمعی و خلاقیت گروهی سینماگرانی است که هم درک و دریافت درستی از جبهه و جنگ داشتند و هم به بهترین و جذاب‌ترین و تاثیرگذارترین شکل ممکن آن را به تصویر کشیدند.

به عنوان مثال اگر می‌بینید رضا ایرانمنش اینقدر خوب و ملموس و باورپذیر نقش یک فرمانده جنگ را در عملیات کربلای ۵ بازی می‌کند، نتیجه حضورهای خودش در جبهه‌های جنگ تحمیلی است. عملیات کربلای ۵ از دی ۶۵ تا فروردین ۶۶ انجام شد اما ایرانمنش که در چند عملیات جنگ حضور داشت، مدتی قبل از آن در عملیات والفجر ۸ (نبرد اول فاو که در بازه زمانی بهمن ۶۴ تا فروردین ۶۵ انجام شد) به دلیل استشمام گاز خردل، شیمیایی شد که او را در سال‌های اخیر بارها راهی بیمارستان کرده است.

بازی ایرانمنش در این فیلم به جز تحسین و نظرهای مثبتی که همراه داشت، در داوری دوازدهمین دوره جشنواره فیلم فجر هم دیده شد و این بازیگر در گام اول بازیگری نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد شد. افتخاری بود که نامش کنار بازیگرانی چون عزت‌الله انتظامی (روز فرشته)، مهدی هاشمی (همسر)، علیرضا خمسه (چشم شیطان) و مجید مظفری (جنگ نفتکش‌ها) قرار گیرد که انصافا همگی در این فیلم‌ها یکی از بهترین بازی‌های‌شان را ارائه دادند. زنده‌یاد شاهرخ غیاثی هم یکی دیگر از رقبای ایرانمنش در این رشته بود که برای فیلم «بلندی‌های صفر» نامزد دریافت جایزه بود. هرچند ایرانمنش سیمرغ بلورین را به رقیب بزرگی چون انتظامی واگذار کرد اما همین نامزدی دریافت جایزه افتخار و شروع درخشانی برای این بازیگر بود و همین هماوردی با برخی بزرگان بازیگری، از نقاط عطف کارنامه هر بازیگر جوان و تازه‌واردی است.

ضمن آرزوی سلامتی برای این بازیگر خوب و خاطره‌انگیز کشورمان، امیدواریم از ظرفیت و توانایی‌های ایرانمنش باز هم در سینمای ایران استفاده شود.